

Ἄφῃκαν τὸ πτώμα κρεμάμενον ἐπὶ ἡμίσειαν ὄραν, εἶτα δ' οἱ ὑπνρέται τὸ κατεβίβασαν. Ὁ εἰς τῶν ὑπνρετῶν λαβῶν τὸ σχοινίον ἠθέλησε νὰ τὸ κόψη ὅπως κρατήσῃ τεμάχιον αὐτοῦ, ὡς ἐκ τούτου δ' ἐπῆλθε συζήτησις τὴν ὁποίαν ἐπωφεληθεὶς ἐπλησίασα εἰς τὸ φορεῖον, διὰ τοῦ ὁποίου ἐμελλον νὰ μετακομίσωσι τὸ πτώμα εἰς τὴν παγόδαν· ἐπεθύμουν νὰ βεβαιωθῶ ἂν ἡ χήρα ἦτο πράγματι νεκρά.

Ὅτε ἐφθάσαμεν εἰς τὴν παγόδαν ἐξῆπλωσαν τὸ πτώμα ἐπὶ κλίνης καὶ ἀφήρεσαν τὸ μανδήλιον τὸ καλύπτον τὸ πρόσωπον τῆς χήρας· ἐπὶ τοῦ προσώπου τούτου παρετήρησα τ' ἀναμφισβήτητα ἴχνη τοῦ θανάτου.

Αἱ ἀρχαὶ δὲν δύνανται νὰ παρακλώσωσι τὰς τοιαύτας αὐτοκτονίας. Μνημεῖον ἐγείρεται πάντοτε εἰς μνήμην τῆς χήρας τῆς θυσιαζούσης οὕτω τὴν ζωὴν αὐτῆς.

B.

Η ΑΠΟΞΗΡΑΝΣΙΣ ΤΗΣ ΚΩΠΑΪΔΟΣ

Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἐγένοντο πανηγυρικῶς τὰ ἐγκαίτια τῆς περατώσεως τῆς μεγάλης διώρυγος πρὸς διοχέτευσιν τῶν ὑδάτων τῆς Κωπαΐδος, τούτεστι τοῦ δυσχερεστεροῦ μέρους τῶν ἐργασιῶν πρὸς ἀποξήρανσιν τῆς λίμνης. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ αὕτη ἡ Ἐφημερίς ἐδημοσίευσεν ἔκθεσιν περὶ τῆς μεγάλης ἀξίας καὶ χρησιμότητος τοῦ ἔργου τούτου, ἐξ ἧς μεταφέρομεν ἐνταῦθα τὰ ἐπόμενα·

Τὸ ἔργον εἶνε ἐξ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα μένουσιν εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεὰς ὡς ἀθάνατα τεκμήρια τῆς νίκης τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῶν στοιχείων τῆς φύσεως, κλεῖζοντα τὸ ὄνομα τῶν μηχανικῶν, οἵτινες συνέλαβον καὶ ἤγαγον εἰς πέρας τὸ τεράστιον ἔργον. Ἡ Κωπαῖς εἶνε ἡ δευτέρα ἀποξηρανομένη λίμνη· ὁ πρίγκιψ Τορλόνια ἀνέλαθε ἀπὸ τοῦ 1854 τὴν ἀποξήρανσιν τῆς λίμνης Φουτσινο, ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Ἀββετζάνου· τὰ χρήματα τὰ ὁποῖα ἐδαπάνησεν ἐκεῖ ὑπερβαίνουσι τὰ τεσσαράκοντα ἑκατομμύρια, ἐνῶ ἡ ἐπιφάνεια τῶν κατακτεθεισῶν ἀπὸ τοῦ ὑγροῦ στοιχείου γαιῶν μόλις εἶνε ἡ ἡμίσεια τῆς τῆς Κωπαΐδος. Ἀληθῶς αἱ δυσχερείαι, ἃς εἶχον οἱ μηχανικοὶ νὰ ὑπερνήκωσιν ἐν Ἰταλίᾳ, ἦσαν πολλῶ μείζονες τῶν διὰ τὴν ἀποξήρανσιν τῆς ἑλληνικῆς λίμνης, καὶ διὰ τοῦτο ἀκριβῶς δύναται τις νὰ ὑμνήσῃ μᾶλλον τὴν ἀποξήρανσιν τῆς Κωπαΐδος, διότι διὰ πολλῶ ἡσσόνων θυσιῶν ἀποδίδει εἰς τὴν Ἑλλάδα διπλασίαν ἐπιφάνειαν γῆς, ἀνεξάντλητου σχεδὸν εὐφορίας. Δὲν ἔγκειται μόνον ἐν τούτῳ ἡ ὑπεροχὴ τοῦ ἐν Ἑλλάδι συντελουμένου ἔργου. Ἐὰν ἡ ἐπιφάνεια τῆς λίμνης Φουτσινο ἦτο ἐλάσσων τῆς τῆς Κωπαΐδος, ἀλλ' ὁ-

μως τὸ βάθος αὐτῆς ἦτο τετραπλοῦν, ὁ δὲ ὄγκος τοῦ ὕδατος τριπλάσιος. Καὶ ἐκείνης μὲν τὰ ὕδατα μόνον τὴν ἄρδουσιν τῶν γαιῶν ἐπιτελοῦσιν, ἐνῶ ἐν τῇ Κωπαΐδι κατὰ τοὺς ὑγροὺς μῆνας, δηλαδὴ ἐπὶ ὀκτῶ μῆνας, θὰ χρησιμοποιῶνται κατὰ τὴν ἐκβολὴν αὐτῶν, παρέχοντα δώδεκα χιλιάδων ἵππων δύναμιν εἰς τὴν βιομηχανίαν τῆς χώρας. Ἡ δύναμις αὕτη καθίστησι τὴν ἑταιρίαν τῆς Κωπαΐδος ἓνα τῶν μεγίστων βιομηχανικῶν μοχλῶν τῆς ὑψηλοῦ ὀλόκληρος δὲ ἡ Ἑλλὰς ἐὰν θελήσῃ νὰ ἀθροίσῃ τὴν δύναμιν πάντων τῶν βιομηχανικῶν αὐτῆς ἐργαστηρίων τῶν δι' ἀτμοῦ ἢ δ' ὕδατος κινουμένων δὲν εἶχε μέχρι τοῦδε τὸ μέγα τοῦτο ποσὸν κινητηρίας δυνάμεως. Ὅταν μετὰ δύο ἔτη θὰ συντελεσθῇ τὸ ἔργον τῆς ἀποξήρανσεως, ἡ ἑταιρία μεθ' ὑπερφηραινείας θὰ ἐπιδείξῃ εἰς τὴν Εὐρώπῃ τὴν πολύτιμον αὐτῆς κατάκτησιν καὶ θὰ κινήσῃ πάντων τὸν θαυμασμὸν διὰ τὴν ἐπίτευξιν τοσοῦτον τεραστίου ἀποτελέσματος διὰ σχετικῶς μικρῶν μέσων. . . . .

Ἡ Κωπαῖς λίμνη εἶνε περικλειστος λεκάνη, ἐν ἣ συρρέουσι τὰ ὕδατα τῶν ποταμῶν τὰ κατερχόμενα ἐκ τῶν βορείων κλιτύων τοῦ Παρνασσοῦ καὶ τοῦ Ἑλικῶνος. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 250 000 στρεμμάτων. Αἱ γαῖαι τῆς Κωπαΐδος εἰσὶν εὐφορώταται, ἕνεκα τῶν ἀφθόνων ὀργανικῶν ὑλῶν ἃς περιέχουσιν, ἀλλὰ πέριξ τῆς λίμνης εἰς περιφέρειαν δεκαπέντε μέχρις εἴκοσι χιλιομέτρων ἐνδημοῦσι χρονίως ἐλώδεις πυρετοὶ.

Ἡ ἀποξήρανσις λοιπὸν ἔχει διπλοῦν σκοπὸν : Νὰ ἀποδώσῃ 250,000 στρέμματα εὐφόρου γῆς εἰς τὴν γεωργίαν καὶ ἐξυγιάνῃ τόπον, ὃν λυμᾶνονται οἱ ἐλώδεις πυρετοὶ εἰς περιφέρειαν δεκαπέντε ἕως εἴκοσι χιλιομέτρων ἀπὸ τῆς λίμνης.

Ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος ὁ πυθμὴν τῆς λίμνης ὑψώθη καὶ ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς ηὔξθη. Οἱ ἀρχαῖοι πολλάκις εἶχον ἀποπειραθῆ νὰ ἀποξηράνωσιν αὐτήν, ὕφιστανται δὲ τὰ ἴχνη τῶν ἀποπειρῶν τούτων.

Αἱ ἐργασίαι τῆς ἀποξήρανσεως περιλαμβάνουσι δύο μέρη : 1ον τὰς κυρίως διώρυγας τῆς ἀποξήρανσεως καὶ 2ον τὴν γραμμὴν τῶν λεγομένων ἀπαγωγῶν σφράγγων.

Διὰ τῶν διωρῶν τῆς ἀποξήρανσεως πρόκειται νὰ διοχετεύωνται τὰ ὕδατα τῶν ἐκβαλλόντων εἰς τὴν Κωπαΐδα λίμνην ποταμῶν καὶ τὰ ὄμβρια εἰς τὴν ἀπαγωγὸν σφράγγα τῆς Καρδίτσης. Αἱ διώρυγες εἰσὶ τρεῖς : Ἡ μεγάλη περιφερικὴ διωρῦς ἐκτάσεως 34 χιλιομέτρων ἧτις θὰ ἀκολουθήσῃ τὴν νοτίαν τῆς λίμνης ὄχθην, ἡ περιφερικὴ διωρῦς τοῦ Μέλανος ποταμοῦ, ἧτις θὰ ἀκολουθήσῃ τὴν βορείαν ὄχθην καὶ ἡ ἐσωτερικὴ διωρῦς, ἐν ἣ* θὰ χύνωνται τὰ ὄμβρια ὕδατα ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς λίμνης καὶ κατὰ τὸ βαθύτερον αὐτῆς μέρος. Αἱ τρεῖς αὗται διώρυγες θὰ συνεχῶνται ἐν Καρδίττῃ. Τὸ πρῶ-

τον τούτο μέρος τῶν ἐργασιῶν ἤρξατο ἤδη, ἀλλὰ δὲν θέλει προβῆ δραστηρίως εἰμὴ μετὰ τὴν μερικὴν ἀποξήρανσιν τῆς λίμνης, τούτεστιν ἀφοῦ ἀνοιχθῆ ἡ σήραγξ τῆς Καρδίτσης.

Διὰ τῶν σηράγγων τὰ ὕδατα θὰ διοχετεύονται μέχρι τῆς θαλάσσης, διερχόμενα ἀλληλοδιαδόχως διὰ τῶν μικρῶν λιμνῶν Ὑλικῆς (Λίκερι) καὶ Παραλίμνης. Ἀποτελοῦνται δὲ τὰ τεχνικὰ ταῦτα ἔργα: 1ον) Ἐκ μεγάλης τάφρου καὶ σήραγγος 672 μέτρων μήκους ἐν Καρδίτῃ, διοχευομένης τὰ ὕδατα τῆς Κωπαίδος εἰς τὴν Ὑλικὴν, τῆς ὁποίας ἡ ἐπιφάνεια ὑπερέχουσα νῦν τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης κατὰ 52 μ. θὰ ὑψωθῆ κατὰ 25 εἰσέτι. 2ον) Ἐξ ὄχτου 50 μέτρων πλάτους ἐν Μορίκι, δι' οὗ τὰ πλεονάζοντα ὕδατα τῆς Ὑλικῆς θὰ διοχετευθῶσιν εἰς τὴν Παραλίμνην, ὅτε ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς ὑπὲρ τὴν θάλασσαν ἀπὸ 36 μ. θὰ ἀνέλθῃ εἰς 55, τοῦτ' ἔστι θὰ ὑψωθῆ κατὰ 19 μ. 3ον) Ἐκ σήραγγος 860 μέτρων μήκους ἐν Ἀνθηδόνη, δι' ἧς θὰ χύνωνται τὰ ὕδατα τῆς λίμνης Παραλίμνης εἰς τὴν θάλασσαν ἀπὸ ὕψους 55 μέτρων, ἐξ οὗ θὰ προκύπτῃ δύναμις 12,000 ἵππων, δυναμένη νὰ χρησιμεύσῃ εἰς δημιουργίαν βιομηχανικῆς πόλεως ἐπὶ τόπου ἢ νὰ μεταφέρῃ διὰ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ τὴν δύναμιν καὶ τὸ φῶς εἰς μακρὰν ἀπόστασιν.

Αἱ ἀπαγωγαὶ σήραγγες συμπληροῦνται διὰ μεγάλης ἐν Οὐγκάρα σήραγγος 1030 μ. μήκους καὶ ὕψους 160 μ. ἀπὸ τῆς θαλάσσης, ἧτις θὰ χρησιμεύῃ κυρίως ὡς διοχευτικὴ διωρυξ εἰς μέγα ὑδραυλ. μηχανήμα, ὅπερ θὰ χρησιμοποιῆ τὴν ἐκ τῆς πτώσεως τῶν ὑδάτων μεταξὺ τῶν λιμνῶν Παραλίμνης καὶ Ὑλικῆς δύναμιν ὅπως ἀποστέλλῃ εἰς τὴν λίμνην Κωπαῖδα καθ' ἕκαστον θέρους 50 ἑκατομμύρια κ. μ. ὕδατος, ἧτοι ὕδωρ ἀρκοῦν πρὸς ἄρδουσιν 60 μέχρις 70,000 στρεμμάτων.

Αἱ σήραγγες δύνανται νὰ λειτουργήσωσιν ἀπὸ τοῦδε. Ἡ σήραγξ τῆς Καρδίτσης εἶνε περατωμένη. Αἱ ἐργασίαι τῆς διωρυγος τοῦ Μορίκι εἰσὶν ἱκανῶς προκεχωρημέναι. Ἡ σήραγξ τῆς Ἀνθηδόνης διετρήθη ἐξ ὀλοκλήρου καὶ ἡ σήραγξ κατὰ τὴν ὀριστικὴν αὐτῆς τομὴν ἐπὶ τὸ τέταρτον τοῦ μήκους τῆς. Τὸ ἔργον τοῦτο θὰ περατωθῆ ἐντὸς τοῦ 1886.

Ἡ σήραγξ τῆς Οὐγκάρας διετρήθη ἐπὶ 300 μέτρα.

Δύνανται νὰ εἴπῃ τις ὅτι τὸ δυσχερέστερον μέρος τῶν ἐργασιῶν ἐξετελέσθη.

Ἀνοιγομένης τῆς ἀπαγωγῆς σήραγγος τῆς Καρδίτσης, τὰ ὕδατα τῆς Κωπαίδος σημαντικῶς θὰ ταπεινωθῶσιν καὶ δὲν θὰ ὑψωθῶσιν τοῦ λοιποῦ· τὸ πρὸς τὰς ὄχθας μέγα μέρος τῆς λίμνης, περίπου 40—50,000 στρέμματα, θέλει ἀποξηρανθῆ καὶ δοθῆ εἰς καλλιέργειαν, οὗτω δὲ ἐν γένει καὶ

ἡ ὑγεία τῶν πέριξ θέλει βεβαίως ἐπαίσθητῶς βελτιωθῆ.

Ἡ Ἐταιρία δύνανται νῦν νὰ ἐξακολουθήσῃ τὰς πρὸς κατασκευὴν τῶν διωρυγῶν τῆς ἀποξήρανσεως ἐργασίας, ὑπὸ ἄρους εὐνοϊκωτέρους καὶ εὐχερεστέρους.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Τὰ προσκλητήρια δι' ὧν οἱ εὐποροὶ Ἴαπωνοὶ καλοῦσιν εἰς δεῖπνον τοὺς γνωρίμους φαίνονται παραδοξότατα εἰς πάντα Εὐρωπαίον. Ὁ Ἴαπωνὸς νομίζει ἄκρον ἄτων τῆς εὐγενείας καὶ τῆς ἀβρότητος τὴν ὑποτίμησιν παντὸς εἰς αὐτὸν ἀνήκοντος, καὶ τὴν ταπεινώσιν τοῦ ἐνώπιον τῶν ἄλλων. Ὅθεν τὰ προσκλητήριά του γράφει οὕτω πως: «Σὲ παρακαλῶ νὰ μὲ συγχωρήσῃς διὰ τὴν προσβολήν, τὴν ὁποίαν σοῦ κάμνω, παρακαλῶν σε νὰ μὴ ἀπαξιώσῃς νὰ συγγευματίσῃς μετ' ἐμοῦ. Ἡ εὐτελής καὶ ῥυπαρὰ οἰκία μου δὲν εἶναι βεβαίως ἀξία τοιαύτης τιμῆς, νὰ φιλοξενήσῃ σέ, ἀφ' οὗ μάλιστα καὶ ἡμεῖς εἴμεθα ἀγροῖκοι καὶ ἀνάγωγοι ἄνθρωποι, καὶ τὰ φαγητά μας εἶναι ἔλεινα καὶ ἀξιοδόκρυτα» ὁμοῦ τρέφω τὴν ἐλπίδα, ὅτι θὰ συγκατανεύσῃς νὰ ἔλθῃς εἰς τὸν οἶκόν μου τὴν δεῖνα ἡμέραν εἰς τὰς 6. μ. μ.» Ὁ ξένος, ὁ τὸ πρῶτον λαμβάνων τοιαύτην πρόσκλησιν, ἐπὶ πολὺ διστάζει ἂν πρέπει νὰ τὴν δεχθῆ. Ὅταν ὁμοῦ ἀποφασίσῃ νὰ μεταβῆ εἰς τὸ γεῦμα—καὶ τοῦτο πράττει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ περιεργίας κινούμενος—εὐρίσκει οἰκίαν κομψήν καὶ καθαριωτάτην, ἀνέτως καὶ φιλοκάλως ἐσκευασμένην, εὐγενέστατον καὶ περιποιητικώτατον οἰκοδεσπότην, καὶ φαγητὰ ἐλεκτὰ 10 μέχρι 15 εἰδῶν. Μόνος λόγος τοῦ τοιοῦτου ἐξευτελισμοῦ ἐν τοῖς προσκλητήριοις καὶ τοῦ οἰκοδεσπότη καὶ τῶν κτημάτων αὐτοῦ εἶναι ἡ ὑπὸ τῆς καλῆς Ἰαπωνικῆς ἀνατροφῆς ἐπιβλαβὴς ὑπερβολικὴ μετριοφροσύνη.

Ἐν Λιέγγῃ τῆς Βελγικῆς γίνεται χρῆσις τοῦ τηλεφώνου ὡς ἐγερτηρίου. Οἱ συνδρομηταὶ τοῦ τηλεφώνου παραγγέλλουσιν εἰς τὸν κεντρικὸν σταθμὸν, ὅτι ἐπιθυμοῦσι νὰ τοὺς ἐξυπνήσῃ τὴν δεῖνα ὥραν τῆς νυκτὸς ἢ τῆς πρωΐας. Κατὰ τὴν ταχθεῖσαν ὥραν ὁ ὑπάλληλος τοῦ τηλεφωνικοῦ σταθμοῦ θέτει εἰς κύνησιν τὸν κώδωνα τῆς συσκευῆς τῆς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ συνδρομητοῦ, καὶ ὁ κώδων κρούεται ἀδιαλείπτως μέχρις ὅτου ὁ κοιμώμενος ἐγερθεὶς τηλεφωνήσῃ εἰς τὸν σταθμὸν ὅτι ἤκουσε.

— Μήπως θέλεις, κυρά, νὰ ἀγοράσῃς αὐτὸ τὸ δόκανο γιὰ τοὺς ποντικούς;

— Ὅχι, παιδί μου. Δὲν ἔχομε ποντικούς 'ς τὸ σπίτι. Ἡ κόρη μου παίξει πιάνο.

Ἐν σχολείῳ χωρίου:

Διδάσκαλος.— Ποῖος εἴμπορεῖ νὰ μοῦ εἴπῃ ἀπὸ σὰς ποῖο ἄλλο ζῶον ἐκτὸς ἀπὸ τὸ σκύλο εἶνε πιστὸν εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ μένει πάντοτε εἰς τὴν κατοικίαν του;

Πέτρος.— Οἱ ψύλλοι, δάσκαλε.